

Adam Smith. Życie i idee.

James Buchan (tłumaczenie Krzysztof Rastawicki, przedmowa Leszek Balcerowicz)

Od chwili śmierci w 1790 roku niemogący się bronić Adam Smith bywał różnie i niekiedy niewłaściwie interpretowany. Jego teorie ekonomiczne zostały usunięte w cień przez dzieło Johna Stuarta Milla. W naszej epoce stał się ideologicznym patronem wolności biznesu i zmniejszenia wpływów państwa. Politycy tacy jak Margaret Thatcher i Ronald Reagan uznali słynne dzieło Smitha *O bogactwie narodów* za biblię liberalizmu.

W swej żywo napisanej książce James Buchan obala mity narosłe wokół Adama Smitha. Pokazuje, że wyrasta on ponad współczesne kategorie polityczne. Poznajemy Smitha jako człowieka – w jego niekiedy trudnej przyjaźni z Davidem Hume’em, w jego wytworności i hipochondrii, w pasji profesora i badacza, a z drugiej strony – w przyziemnym zajęciu urzędnika celnego.

Towarzyszmy mu w jedynej podróży po Europie, którą odbył jako opiekun dwóch zamożnych studentów. Buchan rysuje portret filozofa na podstawie swoich dwudziestopięcioletnich badań, które doprowadziły go do wniosku, że arcydzieła Smitha *O bogactwie narodów* i *Teoria uczuć moralnych* to tylko błyskotliwe fragmenty niezwykle ambitnego i nigdy nieukończonego przedsięwzięcia filozoficznego – analizy podstaw mechanizmów działania współczesnego społeczeństwa. W dzisiejszym ciągle rozgorzonym świecie poszukiwanie to jest tym bardziej aktualne.

Spis treści:

Przedmowa

Nota od wydawcy

Wstęp

1. Świat bez ojca 1723–1746
2. Jaskinia, drzewo i źródło 1746–1759
3. Kordelasy i tabakiery 1759
4. Poganin z harcapem 1759–1776
5. Pawiany w ogrodzie 1776
6. Porzucona placówka 1776–1790